

***TALOUSARVIO 2021 –
toteutuma 31.12.2021***

Hyvinvointilautakunta 22.2.2022

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

HYVINVOINTIPALVELUT PALVELUALUE

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestörakenne on pysynyt ennallaan huolimatta alkuvuoden 2020 positiivisesta väestönkehityksestä. Ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen, mikä vaikuttaa erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden kysyntään. Kaupungin taloustilanne on edelleen vaikea ja edellyttää toiminnan tehostamista. Sitä varten on aloitettu vuoden 2020 aikana sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisvaltainen kehittäminen, jossa työ on aloitettu avoterveydenhuollosta. Vuoden 2021 aika kehittäminen laajenee koko hoitoketjuun. Toimintojen kehittämisessä painopisteenä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut.

Koronapandemia aiheuttaa epävarmuutta vuoden 2021 toimintaan. Alueella on reagoitava nopeasti ja tehokkaasti, jos tilanne pahenee. Se voi vaikuttaa odottamattomasti muutoksiin toiminnassa ja taloudessa siitä huolimatta, että siihen on valmistauduttu ja kokemusta kerätty vuoden 2020 aikana.

Toteutuma 31.12.

Kemijärven kaupungin väestömuutos vuonna 2021 oli samaa tasoa kuin edellisenä vuonna, vähenemistä oli reilut 80 henkeä. Edelliseen vuoteen verrattuna syntyvyys laski vähän ja muuttoliike niin tulomuuton kuin lähtömuutonkin osalta vähentyi. Ikääntyneiden suhteellinen osuus väestöstä kasvaa edelleen. Taloustilanne parantui huomattavasti vuoden aikana toiminnan tehostamisella ja kehittämisellä sekä mm. koronatukien ja LSHP:n palautusten ansiosta. Koronapandemia ja sen aiheuttamat lisäresusoinnit ja rajoitukset vaikuttivat toimintaan ja palveluiden järjestämiseen. Vuoden aikana koronatartuntoja oli n. 130, joista n. puolet oli ulkomaalaisilla marjanpoimijoilla.

3. Toiminnan painopistealueet

Vuoden 2021 toimintaa leimaa voimakkaasti em. sotepalveluiden kehittäminen. Tulevaisuuden SOTE-keskusohjelman tavoitteena on (1) Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen, (2) toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön, (3) palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen, (4) palveluiden monialaisuuden ja yhteen toimivuuden varmistaminen sekä (5) kustannustennousun hillitseminen. Ns. Tuusulan toimintamalli otetaan soveltaen käyttöön hyvinvointikeskus Lapponiassa. Lisäksi vuoden 2021 tavoitteena on Perhepalvelut ja Aikuisten psykososiaaliset palvelut yhdistäminen yhdeksi vastuualueeksi. Perusopetuksessa yhdistetään kaupungin koko opetus Hillatien kouluun, jolloin Särkelän ja Isokylän koulut lakkaavat. Varhaiskasvatuspalveluissa tavoitteena on yksityisen toimijan toiminnan käynnistyminen, jolla korvataan Kallaan päiväkodin toiminta. Kemijärven kaupungin juhlavuosi (150 vuotta) leimaa vahvasti etenkin vapaa-ajan palveluita, mutta näkyy luonnollisesti myös muissa toiminnoissa. Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille laajemmin käyttösuunnitelmassa vastuualueittain. Palvelualueen monet hankkeet tukevat toimintaa ja niistä on kyettävä ottamaan mahdollisimman paljon pysyvää, alueelle jäävää hyötyä. Lisäksi painopisteenä on tehokas reagointi pandemian mahdolliseen kiihtymis- ja leviämisvaiheeseen paikkakunnalla.

Toteutuma 31.12.

Avoterveydenhuollon kehittämistä jatkettiin konsulttityön ja Tulevaisuuden SOTE-keskushankkeen avulla. Hyvinvointialueen valmistelua tuettiin osallistumalla VATE-työskentelyyn, työryhmiin, vastaamalla tietopyyntöihin ja osallistumalla webinaareihin. Kaksi vastuualuetta yhdistettiin perhe- ja sosiaalipalvelut -vastuualueeksi. Kaupungin perusopetus keskitettiin Hillatien koululle 1.8. alkaen, kun lisärakennus, pihatyöt ja päärakennuksen muutostyöt valmistuivat. Pilkepäiväkodit aloittivat toiminnan palvelusetelillä Lounatuuli-päiväkodissa syksyllä 2021. Kaupungin 150 -juhlavuotta vietettiin erilaisin tempauksin ja tapahtumin, joiden toteuttamista vaikeuttivat erilaiset koronarajoitukset.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Toimintamenot	-56 210 312	-56 930 914	-56 743 230	-56 965 917	-222 687	0,4
Toimintatulot	5 315 186	6 090 652	6 160 310	6 983 596	823 286	13,4
Toimintakate	-50 895 126	-50 840 263	-50 582 920	-49 982 321	600 599	-1,2

5.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	357	343	362	334
Henkilöstömenot €	-21 036 338	-20 393 994	-20 964 030	-20 674 237
Muutos %	-2,9	-3,7	2,8	-1,4
Palvelujen ostot €	-22 807 706	-23 896 528	-26 121 260	-26 136 739
Muutos %	3,5	2,5	9,3	0,06
Toimintakate €/asukas	-6 991	-7 065	-7 025	-7 033

6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Valvonta jakaantuu sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Ulkoista valvontaa harjoittaa tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta, ministeriöt, opetushallitus sekä esim. Lapin ELY ja AVI. Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa. Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan myös kehityskeskusteluissa ja henkilöstökokouksissa. Erityisenä valvonnan kohteena vuonna 2021 on edelleen ulkoistetut palvelut.

Toteutuma 31.12.

Valvontaa toteutettiin erityisesti asumispalveluissa. Ennalta ilmoittamattomia tarkastuksia tehtiin ja lisäksi selvitettiin eri tahoilta tulleiden huomioiden ja kysymysten taustoja ja syitä. Selvitysten tuloksista on annettu tarpeelliset tiedot toimijoille ja palautteen antajille.

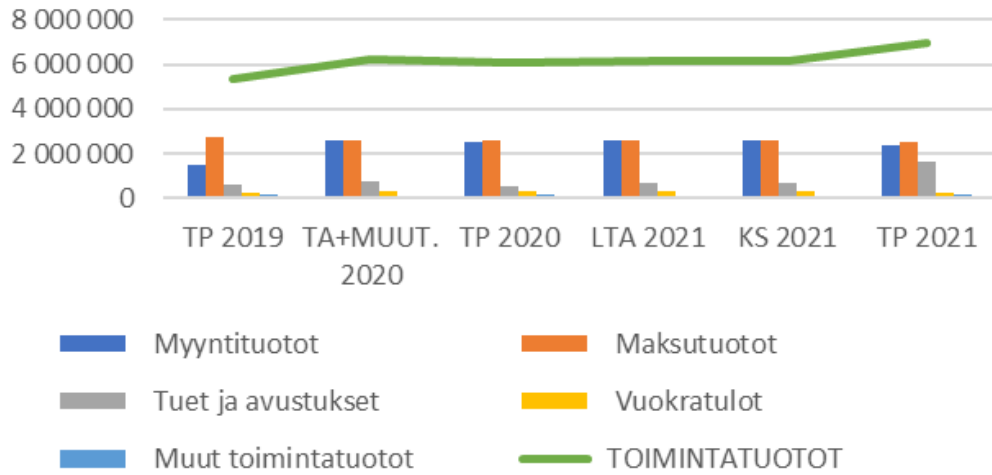
7. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Talouden sopeuttamisohjelman vuoden 2021 keskeisimmät toimenpiteet ovat kouluverkko uudistuksen toteuttaminen, hoitoketjun kokonaisvaltainen kehittäminen, avoterveydenhuollon kehittämisprojekti, yksityisen päiväkodin saaminen sekä kahden vastualueen yhdistäminen. Sopeuttamisohjelman vuodelle 2021 suunniteltuja toimenpiteitä on valmisteltu ja toteutettu jo vuoden 2020 aikana. Ostopalveluiden kustannuskehitystä tulisi saada hillittyä. Työterveyshuollon palvelut kilpailutetaan talven 2020–2021 aikana. Laboratoriot toiminta siirtyy NordLabille alkuvuonna.

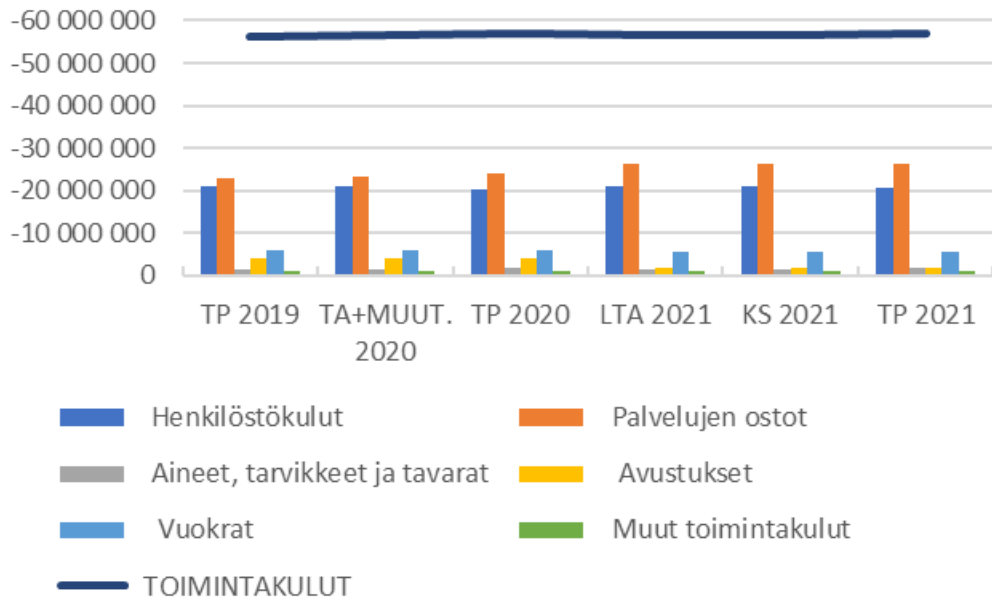
Toteutuma 31.12.

Talouden tervehdyttämishojelman toimenpiteet saatiin pääosin toteutettua vuoden 2021 aikana. Perusopetus keskitettiin Hillatien koululle. Hoitoketjun kokonaisvaltaista kehittämistä toteutettiin konsultin ja Tulevaisuuden SOTE-keskushankkeen avulla. Yksityinen päiväkotitoiminta, Pilke-päiväkodit, hyväksyttiin palvelusetelituottajaksi ja toiminta käynnistyi uudessa rakennuksessa lokakuussa 2021. Perhe- ja sosiaalipalveluissa yhdistettiin kaksi vastualueita. Työterveyshuollon palveluista tehtiin päätös ja ne tuottaa Terveystalot oy. Laboratoriot toiminta siirtyi NordLabille suunnitellusti.

Hyvinvointipalvelualue toimintatuotot

Hyvinvointipalvelualue toimintakulut

VASTUUALUE: VARHAISKASVATUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteistä varhaiskasvatusta Jyväskylänpuiston, ja Särkelän päiväkodeissa. Pilke- päiväkotiki Lounatuuli tarjoaa varhaiskasvatusta palvelusetelillä. Esiopetusta järjestetään Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Esiopetus siirtyy kustannuspaikkana sekä määrärahana varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueelle 1.1.2021 alkaen. Osittain tämän johdosta vastuualueen budjetti on suurempi verrattuna v. 2020 budjettiin.

Kallaan päiväkodin mahdollinen siirtyminen palveluseteli päiväkodiksi tuo säästöjä 1.8.2021 alkaen ainakin henkilöstökustannuksissa, sisäisissä vuokrissa ja palvelujen ostoissa.

Särkelän päiväkodin esiopetusryhmän siirtyminen Särkelän koululta osaksi päiväkodin lapsiryhmää. Siirron vuoksi joudutaan tekemään muutoksia koko päiväkodin lapsiryhmien ikärakenteissa ja lapsimäärissä.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on valtakunnallisella otannalla valinnut Kemijärven kaupungin varhaiskasvatuspalvelut pilotoimaan kansallisia varhaiskasvatuksen laadun arviointityökaluja. Aikataulu on 11/2020–3/2021. Pilotoinnissa kehitetyt arviointityökalut jäävät kuntien käyttöön toiminnan kehittämisen tukemiseksi.

Toteutuma 31.12.

Kemijärven kaupungin varhaiskasvatuspalvelut valittiin pilotoimaan kansallisia varhaiskasvatuksen laadun arviointityökaluja. Pilotointi alkoi marraskuussa 2020 ja päättyi maaliskuussa 2021. Pilotointi oli monivaiheinen prosessi, johon osallistui koko varhaiskasvatuksen henkilöstö. Pilotointia koordinoi Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi. Pilotti oli ainutlaatuinen mahdollisuus päästä kehittämään valtakunnallisia arviointikriteerejä sekä saada pilotoinnin myötä työkaluja oman varhaiskasvatustoimintamme kehittämiseen. Karvi valitsi valtakunnallisella otannalla Kemijärven kaupungin varhaiskasvatuspalvelut pilotoimaan kansallisia varhaiskasvatuksen laadun arviointityökaluja. Aikataulu oli 11/2020 – 3/2021. Pilotoinnissa kehitetyt arviointityökalut jäävät kuntien käyttöön toiminnan kehittämisen tukemiseksi.

Opetushallituksen koordinoiman varhaiskasvatuksen kehittämisverkosto LOISTO on jaettu kahteentoista alueelliseen verkostoon, jotka toimivat alueellisen kehittämisen rakenteina. Jokaiselle alueverkostolle on nimetty oma koordinaattori, joka vastaa alueverkostojen tapaamisten koollekutsumisesta ja järjestelyistä. Kemijärvi on mukana LOISTO – kehittämisverkostossa.

Vuorohoitoon laadittiin toimintaperiaatteet. Toimintaperiaatteet ohjaavat vuorohoidon toimintaa sekä varmistaa, että arvot ja tavoitteet toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla.

Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivitystyö aloitettiin vuoden 2021 loppupuolella.

Esiopetus siirtyi kustannuspaikkana sekä määrärahana varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueelle 1.1.2021 alkaen. Osittain tämän johdosta vastuualueen budjetti oli suurempi verrattuna v. 2020 budjettiin.

Särkelän päiväkodin esiopetusryhmän siirtyminen Särkelän koululta osaksi päiväkodin lapsiryhmää elokuussa 2021 toimintakauden alusta. Siirron vuoksi jouduttiin tekemään muutoksia koko päiväkodin lapsiryhmien ikärakenteissa ja lapsimäärissä.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Palvelurakenteen kehittäminen vastaamaan varhaiskasvatuspalvelujen tarpeita.	Kallaan päiväkodin toiminnan siirtyminen palveluseteliyrittäjälle.	Kallaan päiväkodin toiminta on siirtynyt palveluseteliyrittäjälle 1.8.2021 alkaen.	Kallaan päiväkodin toiminta on siirtynyt palveluseteliyrittäjälle osittain 1.8.2021 alkaen. Osa lapsista sijoitettiin Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkoteihin huoltajien näin halutessa ja esiopetuksen vuoksi.
2.	Laadunhallinnan- ja arviointijärjestelmän käyttöönotto.	Osallistuminen Karvin järjestämään valtakunnalliseen pilottiin varhaiskasvatuksen kansallisista arviointityökaluista. Laadunhallinnan- ja arviointijärjestelmän käyttöönotto.	Osallistuminen pilotointiin aikataulun mukaisesti. Järjestelmä on käytössä.	Pilotti on edennyt suunnitelman mukaisesti. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen valtakunnallisesti päivitetyn Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Laatimiseen osallistuva työryhmä koostuu päiväkodin johtajista, varhaiserityisopettajista, varhaiskasvatuksen opettajista sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitajista.
3.	Esiopetuksen palvelurakenteen ja toiminnan kehittäminen.	Särkelän päiväkodin esiopetusryhmä siirtyminen Särkelän koululta osaksi päiväkodin lapsiryhmää. Kallaan päiväkodin esiopetuksen suunnittelu ja toteuttaminen 1.8.2021 alkaen joko kunnan omana toimintana tai palvelusetelillä. 1.10.2020 käyttöön otetun esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisen toiminnan jalkauttaminen.	Tarvittavat ratkaisut lapsiryhmien ikärakenteen osalta on tehty. Opetussuunnitelman jalkauttamista on arvioitu ja kehitetty. Esiopetus toteutetaan suunnitelman mukaisesti 1.8.2021 alkaen.	Esiopetus siirtyi Särkelän koululta päiväkodin tiloihin ja osaksi päiväkodin lapsiryhmää. Ns. esiopetuksen lapsiryhmä lakkautettiin. Kallaan päiväkodin osalta esioppilaat sijoitettiin Jyväskylänpuiston päiväkodin esiopetusryhmään. Esiopetuksen toteuttaminen esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä suunnitelman mukaan.

4. Henkilöstösuunnitelma

Mikäli Kallaan päiväkodin toiminta siirtyy palveluseteliyrittäjälle, henkilöstö siirtyy Särkelän ja Jyväskylänpuiston päiväkoteihin toistaiseksi voimassa oleviin avoimiin tehtäviin.

Varhaiskasvatuslain- ja asetuksen mukaan päiväkodissa tulee kasvat-, opetus- ja hoitotehtävissä olla mitoituksen mukainen henkilöstö suhteutettuna lasten ikään sekä heidän varhaiskasvatuksensa päivittäin viettämänsä aikaan nähden. Päiväkotiryhmissä on mitoituksen mukainen henkilöstörakenne- ja määrä, joten vähennyksiä henkilöstömenoihin ei pysty tekemään.

Toteutuma 31.12.

Henkilöstö Kallaan päiväkodista siirtyi Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkoteihin ja lapset Pilke Lounatuuleen, Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkoteihin.

Varhaiskasvatuksen opettajien toistaiseksi voimassa oleviin tehtäviin saatiin palkattua kaksi kelpoisuusehdot täyttävää opettajaa, jotka aloittivat työnsä vuoden 2021 alkupuolella.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet v. 2021

Kallaan päiväkodin siirtyminen 1.8.2021 alkaen palveluseteli päiväkodiksi. Suunnitelma etenee yhteistyössä Pilke päiväkotien kanssa.

Toteutuma 31.12.

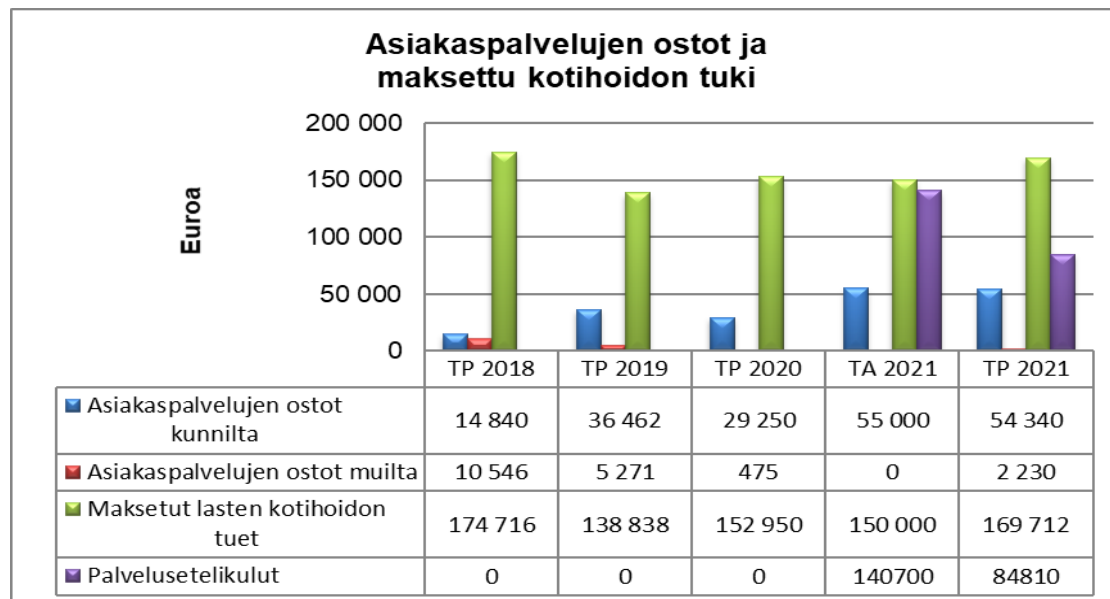
Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti Kallaan päiväkodin toiminta loppui heinäkuussa 2021. Kallaan päiväkodin tiloissa aloitti yksityinen palveluseteli-päiväkoti Pilke Lounatuuli. Pilke Lounatuulen myötä palveluseteli otettiin ensimmäistä kertaa käyttöön Kemijärven varhaiskasvatuksessa. Pilke Lounatuuli siirsi toimintansa marraskuussa 2021 uusiin tiloihin Kaupungin keskustaan. Tilastointipäivämäärällä 31.12.2021 lapsia oli sijoitettuna 27 lasta Pilke päiväkoti Lounatuuleen.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021*	TP 2021*	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintamenot	-3 054 557	-3 266 837	-3 788 490	-3 692 704	95 786	-2,5
Toimintatulot	298 805	228 839	259 490	244 306	-15 184	-5,9
Toimintakate	-2 755 752	-3 037 998	-3 529 000	-3 448 398	80 602	-2,3

*vuosi 2021 sisältää esiopetuksen

7. Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	59	47	60	45
Henkilöstömenot €	-2 131 090	-2 163 535	-2 432 470	-2 360 614
Muutos %	-0,6	-6,3	12,4	-3,0
Palvelujen ostot €	-240 140	-202 512	-472 130	-458 766
Muutos %	9,6	-9,8	133,1	-2,8
Toimintakate €/asukas	-383	-422	-490	-485

Palvelusetelin käyttöönotto v. 2021 muuttaa palvelujen ostojen kustannuksia.

VASTUUALUE: PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Tässä eriteltynä perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluissa käynnissä olevat hankkeet. Sulussa hankkeen loppusumma, joka sisältää sekä avustuksen että omavastuuosuuden. Lopussa hankkeen voimassaolo- tai päättymisaika.

- Tuetut ja yksilölliset oppimispolut Kemijärvellä, avustus 70 000 e, 31.12.2021 asti.
- Tukea ja turvaa Kemijärvellä poikkeusolojen jälkeen, avustus 36 600 e, 31.7.2021 asti.
- Tukea Kemijärven lukiolaisille poikkeusolojen jälkeen, avustus 12 500 e, 31.7.2021 asti.
- Kemijärven lukio liikkumaan, avustus 4 000 e, 30.6.2021 asti.
- Lukeva kunta -hanke, avustus 24 500 e, 31.12.2021 asti.

Koulun kerhotoiminta, avustus 6 000 e, 31.12.2021 asti.

Toteutuma 31.12.

Hankkeet toteutuivat suunnitelmien mukaan. Poikkeuksena lukion ”Kemijärven lukio liikkumaan” -hanke, josta osa jäi toteutumatta koronarajoitusten vuoksi.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Yksi ja yhteinen Hillatien koulu	Uuden koulun arkeen liittyvä suunnittelu- ja valmistelutyö. Oppilaiden ja henkilöstön valmistaminen kouluverkkomuutokseen. Luodaan yhteisöllinen toimintakulttuuri uuteen kouluun.	Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen.	Toteutui. Uuden koulun arkea suunniteltiin henkilöstön kanssa talven ja kevään aikana. Oppilaita valmistettiin kouluverkkomuutokseen keväällä 2021. Yhteistä arkea uudessa koulussa on suunniteltu ja hiottu myös syyslukukauden 2021 ajan.
2.	Pedagogiikan kehittäminen.	Lukion uuden opetussuunnitelman tekeminen ja käyttöönotto 1.8.2021 alkaen. Perusopetuksen opetussuunnitelman säännöllinen päivitystyö. Opetuksen kehittämistoimet.	Opetussuunnitelman hyväksyminen lautakunnassa kesällä 2021. Toteutunut päivitystyö. Toteutunut kehittäistyö.	Toteutui. Ei toteutunut. Ei toteutunut halutussa laajuudessa.

3.	Toimiva oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä oppilashuolto.	Kattavat tukitoimet oppimisen tuessa. Toimivat hyvinvointiryhmät kouluissa. Toimiva oppilashuollon kehittämistyö. Yksilölliset oppimispolut.	Yksilöllisten tukitoimien löytyminen oppilaille.	Toteutui.
----	---	---	--	-----------

4. Henkilöstösuunnitelma

Koulujen yhdistymistä silmällä pitäen sopeuttamisohjelman aikana irtisanoutuneiden tilalle on hankittu määräaikaista työntekijöitä, joiden tehtävät päättyvät kuluvan lukuvuoden lopussa. Näin taloudellinen hyöty aiemmin irtisanoutuneista saadaan vasta vuoden 2021 aikana. Laskennassa on uuden koulun tuntikehys ja sen valmistuttua voidaan suunnitella lopullista henkilöstötarvetta uudessa koulussa.

Toteutuma 31.12.

Henkilöstösuunnitelma kouluverkon muutostilanteessa on ollut onnistunut. Toiminnassa on edetty henkilöstösuunnitelman mukaan siten, että koulutyö elokuusta 2021 alkaen on saatu järjestettyä käytössä olevalla henkilöstöllä, entistä pienemmällä henkilöstöresurssilla.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet v. 2021

Henkilöstörekrytointeissa huomioidaan yhteen kouluun siirtyminen syksyllä 2021 siten, että nyt tarvittavaa henkilöstöä on palkattu määräaikaisena ja osa tehtävistä on jo nyt järjestetty sisäisin järjestelyin.

Lisärakennus valmistuu aikataulussa ja vanhan kiinteistön kesälle ja syksyille 2020 suunnitellut remontit on saatu valmiiksi. Vessatilojen sekä lukion hiljaisen opiskelun tilan remontit toteutetaan kesällä 2021.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on siirtynyt vastuualueella toteutettavaksi kesällä 2020.

Esiopetus on siirretty talouden osalta varhaiskasvatuspalveluiden alle tammikuusta 2021 alkaen.

Perusopetuksen tuntijako on päivitetty siten, että opetustarjonta on laskettu valtakunnalliseen minimiin syksystä 2020 alkaen.

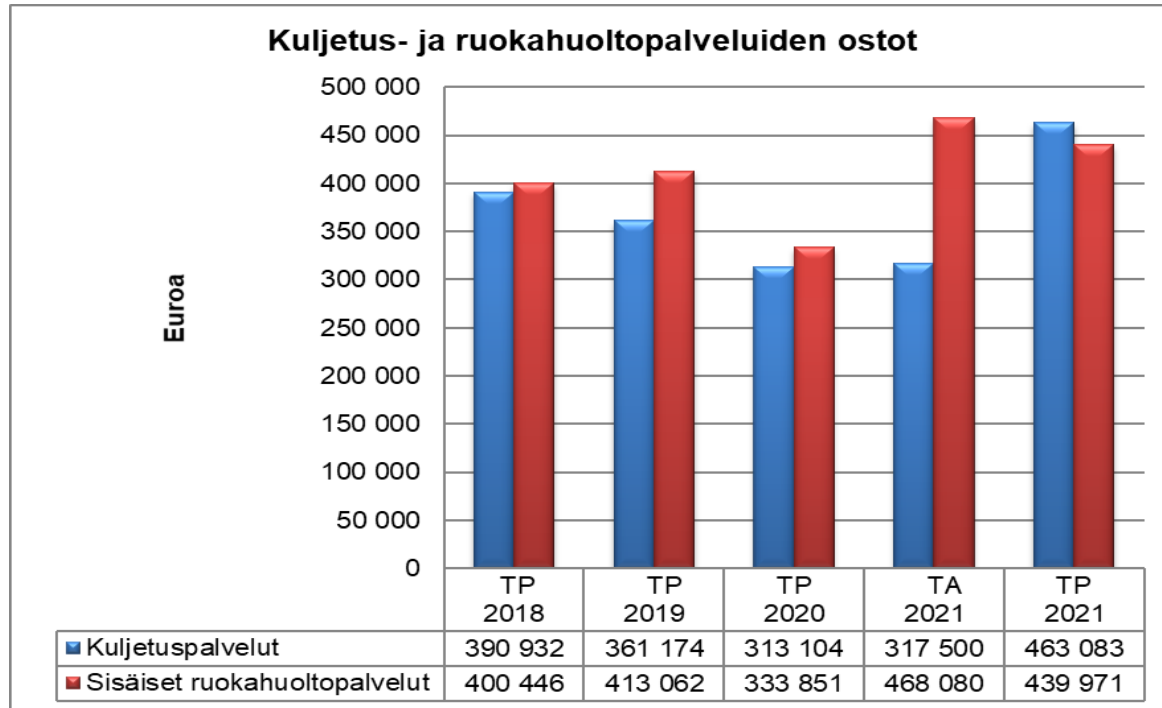
Toteutuma 31.12.

Talouden sopeuttamisohjelma on vastuualueella toteutunut siten, että kaikki suunnitellut toimet on toteutettu ja ne ovat toteutuneet suunnitellussa laajuudessa. Vastuualueen osalta sopeuttamisohjelma valmistui elokuussa 2021.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Toimintamenot	-7 078 405	-6 741 909	-6 502 940	-6 678 960	-176 020	2,7
Toimintatulot	191 694	174 947	301 000	263 076	-37 924	-12,6
Toimintakate	-6 886 711	-6 566 962	-6 201 940	-6 415 884	-213 944	3,4

1.1.2021 esiopetus on siirtynyt varhaiskasvatuspalveluihin.

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	69	65	61	62
Henkilöstömenot €	-4 327 234	-4 122 304	-4 061 300	-3 903 311
Muutos %	5,6	-4,7	-1,5	-3,9
Palvelujen ostot €	-1 073 417	-1 001 644	-1 042 200	-1 316 407
Muutos %	-1,9	-6,6	4,1	26,3
Toimintakate €/asukas	-946	-913	-861	-903

VASTUUALUE: KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoavat seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille monipuoliset kirjasto- kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden lisääminen. Painopisteinä ovat toimintakulttuurien ja oppimisympäristön kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista vapaan sivistystyön kurssitoimintaa Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella sekä kuvataiteen perusopetusta Kemijärvellä. Kansalaisopisto järjestää Kemijärven kaupungin työntekijöille sisäistä koulutusta.

Kirjastopalveluja järjestää pääkirjasto. Lisäksi 24/7 verkkopalvelut ja e-aineistot mahdollistavat palvelujen käytön kotoa käsin. Verkkokirjastossa on chat-palvelu. Omatoimikirjasto otettiin käyttöön 2.5. Kirjastopalveluja tarjotaan kylille/yhteisöille sopimuksen mukaan kirjastotilojen ulkopuolella. Kirjastosta kotiin -palvelusopimuksia on tehty 5 kappaletta: kirjaston aineistoa toimitetaan suoraan asiakkaan kotiin

Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen.

Kulttuuripalvelut tuottavat monipuolisia palveluja kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä tukee kulttuurityötä tekeviä yhdistyksiä. Kulttuuripalveluiden vastuulla ovat myös kaupungin taide-esineiden luettelointi ja valvonta.

Liikuntapalvelujen tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle ja tarjota liikuntapalveluja. Toimipisteitä ovat uimahalli ja liikuntahalli.

Nuorisopalvelut vastaavat Kemijärven nuorisolle suunnattujen nuorisotyöpalvelujen järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä. Ennaltaehkäisevä työote on mukana kaikessa nuorisopalvelun tuottamissa palveluissa.

Kemijärvi 150 vuotta juhluvuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Vastuualueen tavoitteena on toimitilojen kustannustehokas käyttö. Hankerahoituksella kehitetään uusia ajanmukaisia toimintamuotoja.

Kansalaisopisto: Yhteistyössä Lapin opistopiirin opistojen kanssa Kairan oppijat -kehittämishanke, Virkkuset -hanke, Tikittääkö Digi -hanke, Lapin opet oppimassa -hanke, Lähelle ihmistä-kohti tasa-arvoisempia palveluja kehittämishanke, Saatiin korona-avustusta toteutumattomista tuotoista 21 000 €.

Kirjasto: Heleposti kirjastoon -omatoimikirjastohanke päättyy 31.3.2021. Avin avustusta 12 000 €, omavastuu 3 000 €. LAAVI/1412/20109.

Kulttuuri: Yhteistyössä OKM:n rahoittamassa, Savukosken hallinnoimassa Itä-Lapin kuntien Lastenkulttuurikeskus -hankkeessa.

Liikunta: kuntosalilaitteiston hankkiminen ja tilojen nykyaikaistaminen. Yhteistyö lukio-opiskelijoiden liikuntahankkeessa.

Musiikkiopisto: Hankkeet Etäopetuksen kehittäminen OPH 5 439 € sekä alueellisen harmonikkahankkeen perustaminen OPH 7 399 €. Hankkeet päättyvät 2021 lopussa. Koillis-Lapin musiikkiopisto 50-vuotta. Kaikki säveltämään hanke sai OPH:n rahoituksen kesällä 2021 (8 935€).

Nuoriso: Etsivä nuoristyö hakee erityisavustusta Lapin AVI:lta yhden henkilön palkkaamiseen. Lapin AVI myönsi erityisavusta lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan järjestämiseen 7 500 € ajalle 1.6.2020 – 31.5.2021. Avustusta haettu AVI:lta Nuorisotyö kouluissa -hankkeelle 11 430 €.

Toteutuma 31.12.

Kansalaisopisto: Lapin opistopiirin kanssa aloitetut laatu- ja kehittämishankkeet jatkuvat osittain vielä vuoden 2022 loppuun asti. Digi-hankkeet ovat päättyneet vuodenvaihteessa.

Kirjasto: Heleposti kirjastoon -hankkeelle jouduttiin hakemaan lisäaikaa 2 kk. Omatoimi otettiin käyttöön 2.5.2021.

Kulttuuri: Yhteistyössä OKM:n rahoittama hanke. (Savukoski hallinnoi) Itä-Lapin kuntien Lastenkulttuurikeskus -hankkeessa ei ole toteutunut, sillä työpajatoimintaa ei ole voitu harjoittaa lainkaan koronan vuoksi.

Liikunta: Kuntosaleja päivitettiin. Lukio-opiskelijoiden yhteishanke on päättynyt.

Musiikkiopisto: Etäopetuksen kehittämishanke ja Harmonikkahanke saivat jatkoaikaa kesään 2022 saakka.

Musiikkiopiston 50-vuotisjuhlan kunniaksi tehtiin historiikki ja oppilaskonserttien tallenteita YouTube-kanavalle

Nuoriso: Etsivä nuorisotyö sai erityisavustuksen AVI:lta vuodelle 2021 30 000 €. AVI myönsi myös lasten ja nuorten harrastustoimintaan 4600 € ajalle 01.06.2021-31.05.2022. Nuorisotyö kouluissa -hankkeelle emme saaneet avustusta.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Hyvinvoiva kuntalainen	Kattavat, aina saavutettavat ja laadukkaat palvelut kaiken ikäisille yhteistyössä eri toimijoiden ja kuntien kanssa. Alueellinen saavutettavuus.	Eri toimijoiden yhteiskäytön määrä. Yksiköiden käyttömäärät. Osallistujamäärät.	Kansalaisopiston kurssi kirjaston tiloissa 90 krt/189 hlöä. Nuorisopalvelut kirjaston tiloissa 3 krt. Nuorisotila kämpällä Askel hankkeen perhekahvila viikoittain ja kansalaisopiston juttu tupa joka toinen viikko. Kulttuurikeskuksen tilojen yhteiskäyttö ja kävijämäärä 9219. Liikuntahallin kävijämäärät 52591. Uimahallin kävijämäärät 62011. Kansalaisopiston opiskelijat 3145. Musiikkiopiston opiskelijat 284.
2.	Toiminnan tehostaminen	Talouden ja toiminnan tasapainottaminen suhteutettuna väestömäärään.	Talousarvion seurannan tulokset	Talousarviossa pysymistä on vaikeuttanut koronatilanteen vaikutus asiakasmaksutuloihin ja toisaalta menoihin. kansalaisopiston teknisen työn tilajärjestelyt Isokylän koulun lakkauttamisen myötä nostivat vuokratuloja huomattavasti.
3.	Kehittyvä ja vahvistuva yhteisöllisyys/ osallisuus	Yhteiset hankkeet ja tapahtumat	Hankkeiden määrä Tapahtumien ja osallistujien määrä	Yhteisiä tapahtumia: SeniorSurf, Heijastinpäivä, Pyörämiitti, Virkatut korkit. Kävijöitä n. 250 hlöä. Kansalaisopistolla 7 yhteishanketta Lapin opistopiirin kanssa. Jo yhdessä hankkeessa 265 osallistujaa. Musiikkiopistolla 3 hanketta. Musiikkiopiston historiikki 930 katsojaa. Nuorisopalveluiden kesä tapahtuma viikko 2021, ohjelma vauvasta vaariin, kävijöitä noin 1300.

4. Henkilöstösuunnitelma

Kirjattu vain muutokset.

Kirjasto: kirjastossa on töissä 5 henkilöä. Yhden eläkeikä täyttyy 2021. Saatu täyttölupa oppisopimuskoulutukseen 1.12.2020- 31.12.2022.

Musiikkiopisto: Yhden eläkeikä täyttyy 2021. Rehtorin opetusvelvollisuus toteutetaan 1.8.2021 alkaen täydellä opetusvelvollisuudella.

Toteutuma 31.12.

Kirjasto: Oppisopimuslainen aloitti 1.8.2021, sitä ennen sijainen. Kaupungin sis. siirrolla kirjastoon siirtyi koulunkäyntiohjaaja maaliskuussa. Eläkkeelle ei jäänyt vielä.

Liikuntapalvelut: yksi työntekijä jäi 60 %:n työajalle.

Musiikkiopisto: Rehtori aloitti täydellä opetusvelvollisuudella 1.8.2021 alkaen ja pianonsoiton opettajan paikkaa ei täytetty.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet v. 2021

Kansalaisopisto: palkkakulut vähentyneet opetuksen vähentämisen vuoksi ja kurssimaksuja on nostettu.

Kirjasto: kirjastoauton myynti toteutui 1.6.2020; säästöjä vakuutus ja polttoainemaksuista. Kirjastoauton työntekijä siirtyi kirjaston työntekijäksi. Henkilöstövähennys 0.5 htv. Aukioloa vähennetty 1.3.2020 alkaen henkilökuntaresurssin vuoksi. Omatoimikirjaston käyttöönotto talvella 2020–2021 vähentää asiakaspalveluaikaa, mutta lisää tilojen käyttöastetta.

Kulttuuri: tilavuokria on nostettu, joka vaikeuttanut toimintaa muutamien yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kulttuuriavustusten vastikkeellisuus vaikeuttanut toimintaa olennaisesti, sillä moni ei ole voinut toteuttaa vastikkeettomia tapahtumia. Tähän on vaikuttanut toki koronaepidemia, mutta myös muutamien yhdistysten toiminnan luonne. Byrokraattisuuden vuoksi muutamit järjestöt/ yhdistykset eivät em. vuoksi aio hakea avustusta toimintaan tulevaisuudessa lainkaan. Muutamien kohdalla tämä voi tarkoittaa toiminnan loppumista. Tavoitteita siis ei ole kokonaisuudessa saavutettu ja sinänsä hyvä säästötavoite on valitettavasti kääntynyt itseään vastaan. Liikunta: henkilöstömäärä tavoitteet saavutettu. Käyttömaksuja nostettu 1.9.2020 alkaen.

Musiikkiopisto: kansalaisopiston tunteja lisätty musiikkiopiston tiloissa, tilojen käyttöaste lisääntynyt. Kurssimaksuja on nostettu. Henkilöstömäärä on vähentynyt: sihteerin on 60 %. Musiikkiopiston ja kansalaisopiston hallinnon yhdistämiseen suunniteltu säästö toteutetaan rehtorin opetusvelvollisuuden lisäämisenä, jolloin tuntiopettajan palkoista säästyy tarvittava säästö.

Nuorisot: tavoitteet saavutettu.

Toteutuma 31.12.

Tavoitteet saavutettu. Juhlavuoden tapahtumajärjestelyt ja yllättävät pakottavat hankinnat vaikuttivat negatiivisesti talouteen.

Kansalaisopisto: Tavoite saavutettu.

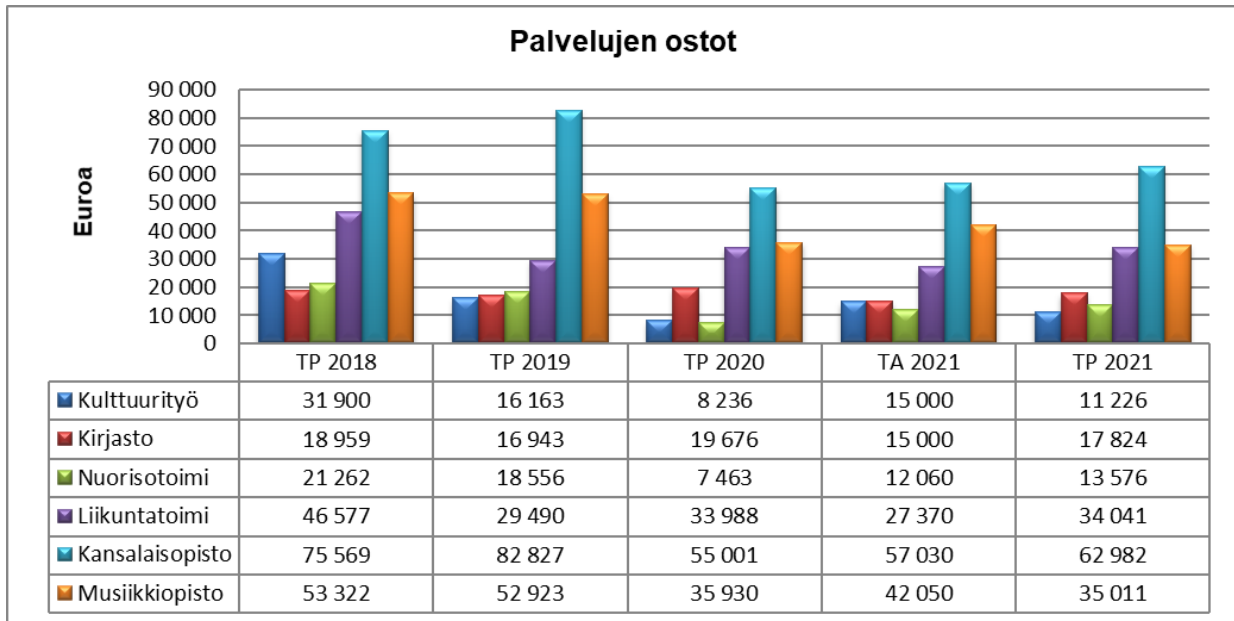
Kirjasto: Tavoitteet saavutettu. Omatoimikirjaston käyttöönotto on lisännyt aukiolopäiviä: 2021 niitä oli 325, kun v. 2019 niitä oli 262 kappaletta.

Musiikkiopisto: Tavoitteet saavutettu

Nuorisopalvelut: Tavoitteet saavutettu

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Toimintamenot	-3 875 832	-3 639 634	-3 768 540	-3 855 691	-87 151	2,3
Toimintatulot	694 933	593 083	694 700	626 073	-68 627	-9,9
Toimintakate	-3 180 899	-3 046 551	-3 073 840	-3 229 618	-155 778	5,1

7. Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	32	31	34	32
Henkilöstömenot €	-1 690 279	-1 544 876	-1 604 000	-1 645 532
Muutos %	-3,6	-8,6	3,8	2,6
Palvelujen ostot €	-238 106	-161 493	-168 510	-174 658
Muutos %	-4,6	-32,2	4,3	3,6
Toimintakate €/asukas	-437	-423	-427	-454

VASTUUALUE: PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Perhe- ja sosiaalipalvelut vastuualueelle kuuluvat työikäisten ja lapsiperheiden sosiaalityö, perheneuvola, päihde- ja mielenterveystyö ja työllisyyden hoito.

Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Perheneuvolassa annetaan kasvatus- ja perheneuvontaan lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheiden suoriutumisen ja omien voimavarojen vahvistamiseksi sekä sosiaaliin taitoihin liittyvää arviointia, ohjausta, asiantuntijaneuvontaa sekä muuta tukea. Kasvatus- ja perheneuvontaa toteutetaan monialaisesti sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa

Työikäisten sosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella sekä sosiaalisella luotolla. Sosiaalipäivystys järjestetään ympärivuorokautisesti vastaamaan kiireelliseen ja välttämättömään sosiaalipalvelujen tarpeeseen kaikenikäisille.

Mielenterveystyöstä ja päihdetyöstä on säädetty terveydenhuoltolaissa (10.12.2010/1326), mielenterveyslaissa (14.12.1990/1116) ja päihdehuoltolaissa (17.1.1986/41). Mielenterveyspalvelut, joilla tarkoitetaan mielenterveyden häiriöiden tutkimusta, hoitoa ja lääkinnällistä kuntoutusta, toteutetaan suurelta osin perusterveydenhuollossa. Päihde- ja mielenterveystyö on suunnattu mt- ja päihdeongelmallisille, heidän omaisilleen ja läheisilleen. Päihdetyöllä tuetaan päihteettömyyttä, vähennetään päihteidenkäytön riskitekijöitä ja vahvistetaan henkilön voimavaroja sekä heidän hyvinvointiansa. Päihdetyön muotoja ovat arjen ohjaus ja neuvonta sekä sosiaalihuollon erityispalvelut. Lisäksi muut päihteettömyyttä tukevat ryhmä- ja kuntouttavat toimintamallit tai ongelmakäytön vuoksi tarvittavat palvelut.

Mielenterveystyön tavoitteena on vahvistaa mielenterveyttä suojaavia tekijöitä sekä poistaa ja vähentää vaarantavia tekijöitä. Mielenterveystyön muotoja ovat myös arjen ohjaus ja neuvonta sekä yksilön ja perheen tarpeen mukainen psykososiaalinen tuki tai yksilön ja yhteisön psykososiaalisen tuen yhteensovittaminen äkillisissä ja järkyttävissä kriisitilanteissa sekä lisäksi muut yksilön mielenterveyttä tukevat sosiaalipalvelut.

Työllisyydenhoito tukevat monin eri tavoin työnhakijoiden polkua kohti avoimia työmarkkinoita tai muita tarkoituksen mukaisia palveluja monialaisesti työllisyyden laajalla kentällä. Työllisyydenhoidon tavoitteena on työnhakijoiden ohjaaminen tuetusti kohti työelämää. Tehtäviin kuuluu työhön kuntoutuksen ja työllistämistä edistävien palveluiden koordinointi, kehittäminen, järjestäminen sekä tuottaminen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Asiakkaille pyritään luomaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä ja tukeva palvelu. Palvelun- ja hoidon avainsanoja ovat oikea-aikaisuus ja tarpeenmukaisuus.

Kemijärvi 150 vuotta juhluvuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

RohKa-hanke v. 2019–2021: toimintalinjan 5: sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta. Erityistavoite10.1: työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen. RohKa-hankkeessa pääpainopiste on luoda yhdessä verkoston kanssa toimintamalli, johon sisältyy ennaltaehkäisevää työtä, sosiaalista kuntoutusta sekä soveltuvia tukipalveluja 18–60-vuotiaille syrjäytymisvaarassa oleville Kemijärveläisille päihde- ja mielenterveysasiakkaille.

Digitalisaatio osaksi arkea -hanke ajalla 1.7.2020-28.2.2021. Virallisesti hanke aloitti toiminnan 3.8.2020. Digitalisaatio osaksi arkea -hankkeen tavoitteena on kouluttaa henkilökuntaa ja asiakkaita käyttämään aiempaa enemmän digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Hankkeessa kehitetään osallisuutta tukevia toimintamalleja digitalisaatiota hyödyntäen 18–65 -vuotiaille päihde- ja mielenterveys- sekä perhetyön asiakkaille.

Lastensuojelun systeeminen toimintamalli otetaan käyttöön soveltuvin osin. Systeemisen toimintamallin tavoitteena on lisätä palveluiden laatua, asiakas- ja verkostotyön toimivuutta sekä parantaa työhyvinvointia ja vähentää kuormitusta.

Työllisyyden kuntakokeilu aloittaa v. 2021 ja kesto on 30.6.2023 saakka. Kokeilussa kunta vastaa asiakkaaksi ohjatun työnhakijan palveluprosessista ja TE-palveluista. Kunta huolehtii työnhakijan haastattelusta, palvelutarpeen arvioinnista sekä työllistymis-, kokotutumis-, ja aktivointisuunnitelman laatimisesta ja seurannasta JTYP- lain, kotoutuslain, monialaisen yhteispalvelulain ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisesti. Kunta tarjoaa työnhakijalle lain mukaisia palveluja. Kunta myöntää palkkatukea, starttirahaa, järjestää työkokeilua sekä ohjaa asiakkaita työvoimakoulutuksiin, valmennuksiin sekä välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista ja esittelee työnantajalle työnhakijoita ja tekee työtarjouksia. Kokeilussa sovelletaan tehostettua palvelumallia, jonka osa-alueita ovat mm. työnhaun vahvaan alkuun panostaminen, henkilökohtainen kohtaaminen, laaja-alainen palvelutarpeen arviointi ja palveluohjaus.

Toteutuma 31.12.

Digitalisaatio osaksi arkea- hanke ja Rohka -hankkeen yhteistyönä on tehty sosiaalisen etäkuntoutuksen malli. Mallin käyttöönotto viivästynyt.

Digitalisaatio osaksi arkea -hanke päättyi 30.6.2021. Hankkeen avulla otettiin käyttöön sähköinen yhteydenottolomake perhe- ja mielenterveysklinikalle, joka mahdollistuu yhteydenoton vahvasti tunnistautuneena tai anonyymistä virtu.fi -palveluportaalin kautta. Yhteydenotto on mahdollista 24/7.

Työllisyyden kuntakokeilu aloitti 1.3.2021. Koko ensimmäisen vuoden haasteena oli riittämättömät resurssit. Missään vaiheessa vuoden aikana kokeilulla ei ollut käytettävissä henkilöstöresurssit suunnitelman mukaan. Tämä on aiheuttanut hidastumista asiakkaiden suunnitelmien laadinnassa.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Perhekeskuksen perustaminen	Vastuualueiden yhdistäminen Yhteisten toimintamallien luominen	Perhekeskus toiminnassa/ei toiminnassa Mallit käytössä/ei käytössä	Perhekeskuskäsikirjan laadinta kesken Neuvolatiimi toimii
2.	Matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen heikoimmassa asemassa olevien osalta	Tilojen yhdistäminen ja yhteiskäyttö Toiminnan sisäisen kehittäminen	Varsituvan toiminta siirretään Toimintatorpalle kyllä/ei Asiakasmäärät (lkm) Uudet asiakkaat (lkm)	Toteutunut 69/2952käyntikertaa 27
3.	Kolmannen sektorin roolin vahvistaminen yhteistyökumppanina	Neuvottelut järjestöjen kanssa yhteistyön tekemiseksi	Käydyt neuvottelut (lkm)	Yksi
4.	Monialainen yhteistyö	Sopimukset yhteistyökumppaneiden kanssa Kehittämishankkeisiin osallistuminen Nepsytiimien perustaminen (lapset/nuoret ja aikuiset)	Tehdyt sopimukset (lkm) Kehittämishankkeiden lukumäärä Tiimit perustettu/ei perustettu	Yksi Kuusi Tiimi perustettu
5.	Työllisyyden kuntakokeilu ja työllisyysohjelma v.2020-2022	Nuoret ja yli 50v. työttömät palveluihin Työllisyysohjelman mukaiset	Työttömien määrän kehitys kohderyhmissä Pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen	Nuoret -6 Yli 50v -36 Pitkäaikaistyöttömät +10

4. Henkilöstösuunnitelma

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on 37 vakinaista virkaa tai tointa. Vakinaiset virat/toimet vähenevät kahdella vuoteen 2020 nähden vaikka asiakasmäärät ovat kasvaneet. Vastuualueiden yhdistämisellä pyritään edelleen tehostamaan henkilöstön käyttöä.

Heinäkuussa 2020 ostopalveluna hankitut vartijapalvelut yllättäen loppuivat ja tämän vuoksi palkattiin nopealla aikataululla kaksi määräaikaista vahtimestari-turvallisuusasiantuntijaa. Vahtimestari-turvallisuusasiantuntijat on palkattu määräajaksi 31.12.2022 saakka. Vahtimestarit vastaavat hyvinvointipalvelujen turvallisuudesta ja sen suunnittelusta ja osallistuvat korvaushoidon ja terveysneuvonnan valvontaan sekä turvallisuudesta huolehtimiseen. He toimivat työparina eri yksiköiden kotikäynneillä sekä vastaavat eri yksiköiden turvahälytyksiin.

Toinen perheohjaajan tehtävistä on muutettu määräaikaisesti sosiaaliohjaajan tehtäväksi (18.4.2021 saakka). Sopeuttamisohjelman mukaista lisäresurssia sosiaaliohjaukseen ei tämän vuoksi ole palkattu.

Uuteen työllisyyskokeiluun lähteminen v. 2021–2023 edellyttää työsuunnittelijan rekrytoimista kokeilun tehtävien hoitamiseksi kokeilun ajaksi. Työpanos tulee resurssiksi toteuttamaan n. 300 kokeiluun siirtyvän asiakkaan alkuhaastatteluja sekä ohjaamaan työttömiä avoimille ja tuetuille työmarkkinoille. Työsuunnittelija on siten yhdyshenkilö työnantajan ja asiakkaan välillä.

Toteutuma 31.12.

Vuoden aikana täytettiin vakituisesti sosiaaliohjaajan virka ja sairaanhoitajan toimi. Henkilöstömitoituksen muuttumisen vuoksi Karpaloon saatiin uudet vakituiset lähihoitajan ja hoitoapulaisen tehtävät 1.1.2022 alkaen. Sosiaalityöntekijöiden sijaisuuksiin oli suuria vaikeuksia saada sijaisia ja sijaisuuksia oli täyttämättä lähes koko ajan. Perheohjaajan sijaisuus muutettiin sosiaaliohjaajan tehtäväksi, koska tarvetta oli erityisesti työikäisten sosiaaliohjaukselle.

Työllisyysasiantuntija aloitti työnsä 15.3.2021. Työsuunnittelijan tehtävä oli täytetty määräaikaisesti 31.12.2021 saakka. Kaupunginhallitus perusti 7.12.2021 §434 työsuunnittelijan viran 1.1.2022 alkaen.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet v. 2021

Perhepalveluiden ja aikuisten psykososiaalisten palveluiden vastuualueet ovat yhdistymässä 1.1.2020 alkaen. Yhdistymisen jälkeen tavoitteena on perhekeskus, josta tarjolla on monipuoliset palvelut. Perhekeskustoiminnan aloittamisessa tehdään yhteistyötä Tulevaisuuden sopeutuksen sote-keskus-hankkeen kanssa.

Päihde- ja mielenterveyspalveluissa sopeuttamisohjelman toimenpiteet kohdistuvat tilojen yhdistämisiin ja tilojen yhteiskäyttöön. Tilamuutoksilla säästöjen hakeminen tapahtuu Varsituvan ja Toimintatorpan yhdistämisellä. Raatipirtille etsitään uudet tilat kaupungin kiinteistöistä vuonna 2021. Välivuokrauksesta on luovuttu ja heikoimmassa asemassa olevien tuetulle asumiselle on luotu uusi toimintamalli. Välivuokrauksesta luopumisen myötä päällekkäinen työ kaupungin sisällä vähenee.

Työllisyshoidossa sopeuttamisohjelman tavoitteet kohdistuvat kunnan osarahoittaman työmarkkinatukimaksun pienentämiseen. Realistinen tavoite on 60 000 € vuosittainen säästö v. 2021–2022 (yht. 120 000 €). Tavoitteeseen päästään työllisyysohjelman v. 2020–2022 toimenpiteiden sekä uuden työllisyyskokeilun v.2021–2023 toimeenpanon avulla. Kunnan vastuulle siirtyy TE-palveluiden järjestämisvastuu alkuvaiheessa n. 300 työttömälle asiakkaalle. Palveluja voidaan tarjota nopeasti ja asiakkaita ohjata palvelutarpeen mukaisesti oikea-aikaisesti sekä kunnan omiin että työvoima- ja julkisiin yrityspalveluihin. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömyyden puolittuminen v. 2023 mennessä.

Toteutuma 31.12.

Vastuualueet yhdistyivät 1.1.2021 alkaen perhe- ja sosiaalipalveluiksi. Perhekeskustoimintaan liittyen pidettiin kaksi työpajaa ja perhekeskuskäsikirjan laatiminen aloitettiin yhdessä Tulevaisuuden sopeutuksen sote-keskus-hankkeen kanssa.

Varsituvan asukastuvan tilasta on luovuttu ja päihde- ja mielenterveysasiakkaiden matalan kynnyksen toiminta on keskitetty Toimintatorpalle (Seminaarinkatu 10). Toimintatorppa muutti marraskuun alussa Metsämiehentielle ja asiakkaiden äänestivät uudeksi nimeksi Mettis. Metsämiehentiellä on samassa talossa kolme tukiasuntoa. Raatipirtti muutti 1.3.2021 kaupungin vuokratiloihin Vapaudenkadulle (entinen sosiaali- ja terveysosasto). Kustannusten säästämiseksi ja henkilöstön riittävyden takaamiseksi Raatipirtin Vapaudenkadun tilat irtisanottiin 31.12.2021 ja toiminta yhdistettiin Mettiksen toimintaan.

Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalveluyksikkö Karpalo muutti kesäkuussa Pekankadulta väistötilojen kautta Vesapolulle. Vesapolulla Karpalossa järjestetään sekä palveluasumista ja tehostettua palveluasumista.

Työllisyyden kuntakokeilu alkoi 1.3.2021. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kustannukset ylittivät reilusti talousarvion. Ylitystä tuli lähes 270 000 euroa. Työttömyysturvalakiin tehdyn väliaikaisen muutoksen vuoksi myös yrittäjillä on tietyin edellytyksin mahdollista hakea työmarkkinatukea. Kuntakokeilun työskentely pääsi odotettua hitaammin käyntiin.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Toimintamenot	-5 127 930	-4 837 348	-4 962 290	-5 068 996	-106 706	2,2
Toimintatulot	535 350	375 583	372 150	384 042	11 892	3,2
Toimintakate	-4 592 580	-4 461 765	-4 590 140	-4 684 954	-94 814	2,1

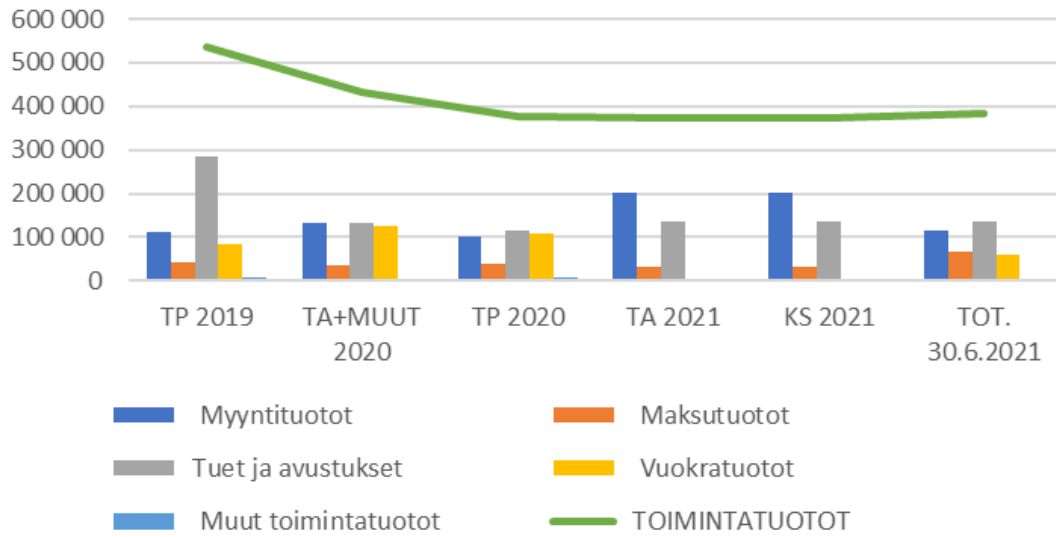
Taulukkoon on yhdistelty vastuualueiden luvut ao. vuosilta vertailtavuuden vuoksi.

Taulukossa eriteltyinä toiminnoittain työllisyydenhoito, perhe- ja aikuissosiaalityö sekä päihde ja mielenterveyspalvelut

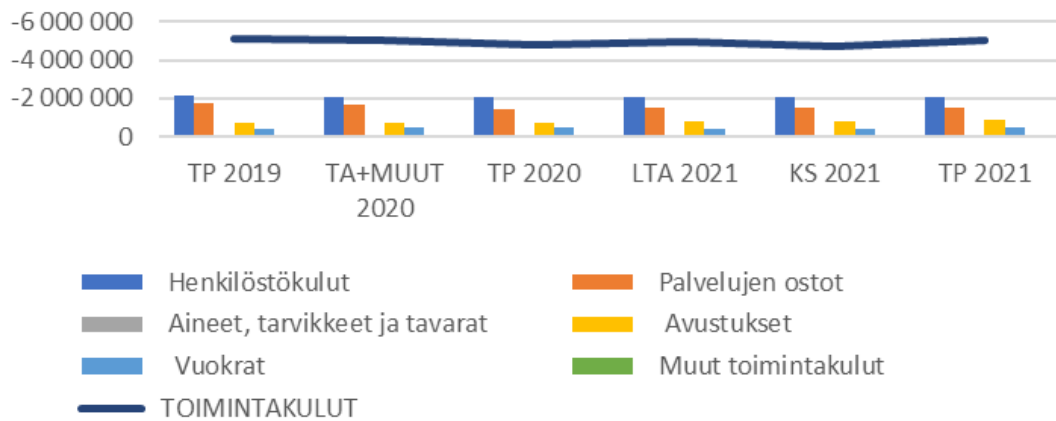
7. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Työllisyydenhoito						
Toimintamenot	-1 255 240	-1 090 291	-1 176 210	-1 252 259	-76 049	6,5
Toimintatulot	228 326	114 086	135 000	110 752	-24 248	-18,0
Toimintakate	-1 026 914	-976 205	-1 041 210	-1 141 507	-100 297	9,6
Perhe ja aikuissosiaalityö						
Toimintamenot	-2 130 231	-1 847 726	-1 844 050	-1 812 682	31 368	-1,7
Toimintatulot	282 937	154 219	36 150	62 372	26 222	72,5
Toimintakate	-1 847 294	-1 693 507	-1 807 900	-1 750 309	57 591	-3,2
Päihde- ja mielenterveys						
Toimintamenot	-1 830 309	-1 899 331	-1 942 030	-2 004 056	-62 026	3,2
Toimintatulot	111 937	107 278	201 000	210 918	9 918	4,9
Toimintakate	-1 718 372	-1 792 053	-1 741 030	-1 793 138	-52 108	3,0
Perhe- ja sosiaalipalvelut yhteensä						
Toimintamenot	-5 127 930	-4 837 348	-4 962 290	-5 068 996	-106 706	2,2
Toimintatulot	535 350	375 582	372 150	384 042	11 892	3,2
Toimintakate	-4 592 580	-4 461 765	-4 590 140	-4 684 954	-94 814	2,1

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	36	33	37	35
Henkilöstömenot €	-2 146 543	-2 038 406	-2 105 590	-2 096 130
Muutos %		-5,0	3,3	-0,4
Palvelujen ostot €	-1 771 545	-1 476 019	-1 535 670	-1 541 448
Muutos %		-16,7	4,0	0,4
Toimintakate €/asukas	-631	-628	-638	-659

Perhe- ja sosiaalipalvelut toimintatuotot

Perhe- ja sosiaalipalvelut toimintakulut

VASTUUALUE: SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti, kilpailukykyisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystieteiden palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat kiireellinen ja kiireetön hoito, neuvolatoiminta, vuodeosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehoito, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoidon sekä terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Toiminnassa varaudutaan tulevaan Sote-uudistukseen osallistumalla Sote-rakennemuutostyö ja Lapin Tulevaisuuden Sote-keskushankkeisiin sekä itse aktiivisesti että hyödyntäen hankkeiden saavutuksia. Toiminnan kehittämisessä haetaan mahdollista projektirahoitusta em projekteilta.

Avoterveydenhuollon Hoitoketjun kehittämisen projekti tähtää aluevastuumalliin, jonka pohjalta avoterveydenhuollon lisäksi koko hoitopolku (esim kotihoidosta erikoissairaanhoidon ja takaisin) uudistetaan siten että hoitoon pääsy helpottuu ja kaikille tarvittaville potilaille nimetään yhdyshenkilö terveydenhuollosta, johon on helppo saada kontakti ja joka seuraa aktiivisesti ko potilaiden tilannetta. Avoterveydenhuoltoon aluevastuualueita tulee 2 aluetta, joita hoitavat tietyt lääkärit ja hoitajat. Tavoitteena on mm toiminnan vakiinnuttua lopettaa erillinen virkatyöaikainen päivystys. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on vähentää/kohdentaa henkilöstöä kustannustehokkaasti.

Nykyisen vuodeosaston potilaista on n puolet potilaita, jotka tarvitsevat ikäihmisten palveluja eivätkä akuuttia terveydenhoitoa. Vuodeosaston sairaansijat vähennetään 15 sairaansijaan ja jatkossa osastolla hoidetaan vain akuuttia lääketieteellisesti perusteltua sairaanhoidon yhteistyössä kotiuttamistiimin ja kotihoidon kanssa. Ikäihmisten palvelut vastaa pitkäaikaispotilas- ja kuntoutustoiminnasta.

Toteutuma 31.12.

Tiimijako toteutettiin 01.02.2021. Vuosi kului toiminnan kehittämisessä, jota hankaloitti kesällä varsin merkittävä hoitajapula ja loppuvuodesta lääkäripula. Tiimien epäsuhtaa, joka johtuu keskustan alueen ikäpainotteisella asukasprofiililla, korjattiin henkilöstöresurssin jakamisella ja muilla toimenpiteillä. Suoritteiden tilastointia muutettiin pitkin vuotta vastaamaan toimintaa ja valtakunnallista tilastointia ja tämän takia kaikki suoritteet eivät ole luotettavia, varsinkin kun ns etätöitä tehtiin merkittävässä määrin eikä niitä voi tilastoida vastaanotoiksi.

Huonon saavutettavuuden takia puhelinliikenteeseen tehtiin muutoksia syksyllä ja tämä paransi huomattavasti potilaiden puhelujen saavutettavuutta takaisinsoittojärjestelmän tehostamisella.

Päivystyskäynnit vähenivät merkittävästi varsinkin viikonloppuisin, mikä oli merkittävä muutos. Myöskään keskussairaalan yhteispäivystyksen käyttö ei lisääntynyt. Aukioloajan supistamisen takia Pelkosenniemi-Savukoski irtaantui päivystysyhteistyöstä.

Vuodeosaston sairaansijoja ei päästy laskemaan alkukesästä työvoimapulan takia, mm Tunturilan Luhtavilla oli kiinni kesäkuun ajan ja potilaat siirtyivät vuodeosastollemme. Supistaminen 15 sairaansijaan toteutettiin 01.10.2021 ja supistus onnistui. Sairaansijatarve akuutille hoidolle oli arvioitu 15 ss.

Koronapandemia kulku ja leviäminen vaihteli suuresti. Kesä oli rauhallinen lukuun ottamatta marjanpoimijoiden laajaa koronasairastamista. Loppuvuodesta tautia alkoi esiintyä lisääntyvästi. Rokotukset alkoivat alkuvuodesta ja rokotuksiin panostettiin sitä mukaan kun rokotteita saatiin. Rokotustyö oli merkittävin toimi koronan ehkäisyssä. Kakkosrokotettujen määrä oli 88% asukkaista 31.12. mennessä. Koronatyö vaati paljon henkilökuntaa, yksityinen työterveyshuolto oli mukana alusta saakka rokotustyössä työikäisten osalta.

TuSote-hankkeeseen osallistuttiin aktiivisesti toukokuusta lähtien. Hankkeessa kehitettiin lähinnä avoterveydenhuollon ja tiimien toimintaa mm hoitajawebinaareilla ja johdon seminaareilla.

Potilastietojärjestelmämme Pegasos uudistui (OMNI 360 käyttöönotto 18.01.2022) ja vaatii mittavat koulutukset loppuvuodesta.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Avoterveydenhuollon kehittäminen aluevastuumallin pohjalta, Hoitoketjun kehittämisen projekti	Kehittämistyö projektina yhdessä henkilöstön kanssa Väestön jako 2 alueeseen Hoitohenkilöstön osaamisen lisääminen Aukioloajan supistaminen ad klo 18	Aluevastuun toteutuminen Jonojen pituus 0-3 vrk	Toteutunut 01.02. Pitkäaikaissairaiden jonoja jouduttiin siirtämään kuukausilla eteenpäin, tilastointi ei ole vielä luotettavaa
2.	Vuodeosaston sairaansijamäärän supistaminen 15 sairaansijaan	Hoito vain akuuttia hoitoa lääketieteellisillä perusteilla Ennakoiva kotiuttaminen Yhteistyö kotiuttamistiimin kanssa Yhteistyö kotihoidon kanssa Ss 15, kuormitus 85%, mitoitus 0,7-0,8(yhteistyö kiirevastaanoton kanssa)	Sairaansijamäärä Kuormitus Hoitopäivät Mitoitus	15 ss 1.10. alk 88,7 % 7325 hpv 0,8
3.	Valmistautuminen sote-uudistukseen (01.01.2023)	Osallistutaan aktiivisesti Sote rakenneuudistus ja Lapin Tulevaisuuden sote-keskus hankkeisiin oman kehittämistyön ohella Hyödynnetään maakunnallisia projektien aikaansaamia muutoksia Haetaan rahoitusta projekteilta mahdollisiin muutosprosesseihin	Osallistuminen Projektirahoitus	Toteutunut, TuSote 5/21 lähtien, ei omavastuuosuutta Projektien kehittämistoimet keskeneräisiä

4. Henkilöstösuunnitelma

Sekä Hoitoketju että osaston supistamissuunnitelmat tähtäävät henkilöstön vähenemiseen. Projektin eteneminen vaatii mm osaamisen lisäämistä sisäisellä koulutuksella (lääkärit kouluttavat hoitohenkilökuntaa) ja osaston supistaminen vaatii toimia ikäihmisten palveluissa, joten tarkkaa toimien vaikuttamisen ajankohtaa ja vähenevän henkilöstön määrää on vaikea arvioida tarkkaan ensi vuodelle. Lisäksi todennäköisesti koronaviruksen takia joudumme käyttämään myös ensi vuonna taudin torjumiseen enemmän henkilökuntaa kuin mitä normaali-toiminnalle on arvioitu.

Toteutuma 31.12.

Toimintaa luonnehti uusien toimintatapojen kehittäminen, työvoimapula ja koronapandemian hoito. Avoterveydenhuollon uuden toimintamallin aloittaminen olisi vaatinut normaalia enemmän henkilöstöä, mutta sijaisia ei saatu läheskään riittävästi ja vaikka hoitajille määriteltiin työtehtävät, nämä eivät toteutuneet suunnitellusti, koska miehitys oli lähes koko vuoden vajaa. Lääkärivaje paheni loppuvuodesta. Vuodeosastolta vähennettiin henkilöstöä osaston paikkaluvun laskiessa lokakuun alussa. Henkilöstöä siirrettiin ikäihmisten palveluihin.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet v. 2021

Talouden sopeuttamisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden vaikutus sairauksien ehkäisy ja hoidon omaan toimintaan on huomioitu ja muutoksia tehdään vuoden 2021 ja 2022 aikana. Ongelmana on ensihoidon ja erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu, mikä vaikuttaa siihen, että Perlaconin laskelmien mukaiseen toimintakatteeseen on mahdotonta päästä. Erikoissairaanhoidon ja ensihoidon kustannuksiin ja muihin ostopalveluihin on varattava vuosittain 0,5 miljoonaa edellistä vuotta enemmän määrärahoja.

V 2020 talousarvio ylittyi oman toiminnan osalta koronan takia, koska viruksen leviämisen estämiseksi aloitettiin maaliskuussa 2020 mittavat toimet koko valtakunnassa ja toimilla on mm Kemijärvellä estetty viruksen leviäminen, mutta toiminta on kallista, toisaalta kuluihin on saatu/saadaan valtion kompensatiota. Myös ensi vuoden osalta pitää varautua koronakuluihin ja olla valmius vastata nopeastikin taudin pahenemiseen.

Toteutuma 31.12.

Avoterveydenhuollon tiimityömalli otettiin käyttöön helmikuun alusta ja samalla supistettiin aukioloaika, mikä vähensi jonkin verran työvoimakustannuksia ja on säästö pitkällä tähtäimellä, mutta vuoden 2021 osalta säästöä on hankala arvioida, koska työvoimapula ja koronapandemian hoito aiheutti jatkuvaa tasapainottelua työvoiman sijoittamisessa. Tiimimallin kehittäminen olisi vaatinut enemmän työntekijöitä.

Vuodeosaston supistaminen säästi 5-6 hoitajan henkilötyövuotta 3 kuukauden aikana, 10-12/2021.

Laboratoriotoiminnan siirto Nordlabille toi selkeää säästöä, koska vähensimme selkeästi tutkimusten määrää määrätietoisella vuosia jatkuneella toiminnan muutoksella. Samalla vieritutkimukset lisääntyivät, mutta niihin kulunutta rahaa on hankala arvioida, koska vieritutkimussopimukset Nordlabin kanssa tehtiin vasta keväällä ja otettiin käyttöön myöhemmin vasta, kun omat aiemmin hankitut reagenssit oli käytetty. Korona vaikutti myös laboratoriotutkimusten määrään. Karkeasti arvioituna säästö on ehkä n 150 000 € /vuosi.

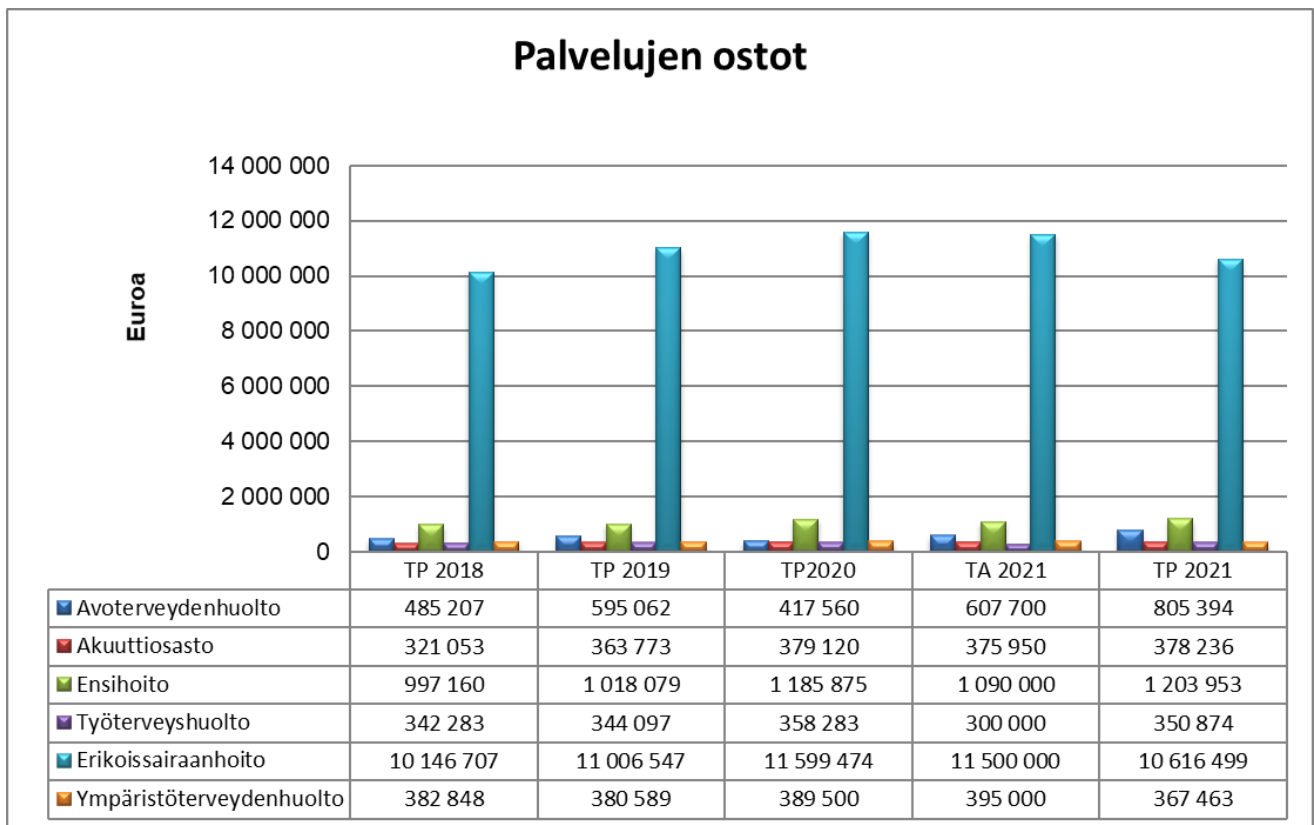
Koronakuluja ei saatu kirjanpitoimme mukaan vaan valtakunnallisten laskentamääreiden mukaan 925 000 €.

Erikoissairaanhoidon käyttö väheni n 400 000 €, mikä on normaalia vaihtelua pienessä kunnassa.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Toimintamenot	-22 583 248	-22 987 864	-21 767 210	-21 437 968	329 242	-1,5
Toimintatulot	2 046 710	1 886 026	1 752 210	2 586 661	834 451	47,6
Toimintakate	-20 536 538	-21 101 838	-20 015 000	-18 851 307	1 163 693	-5,8

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	91	77	71	70
Henkilöstömenot €	-5 909 318	-5 506 717	-5 042 570	-5 047 196
Muutos %	-0,2	-4,6	-9,7	0,1
Palvelujen ostot €	-14 076 592	-14 836 630	-14 457 160	-13 952 493
Muutos %	4,0	4,0	8,3	-3,5
Toimintakate €/asukas	-2 820	-2 932	-2 780	-2 652

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikkeama €	Poikkeama %
Oma toiminta						
Toimintamenot	-9 805 882	-9 422 898	-8 451 210	-8 867 440	-416 230	4,9
Toimintatulot	1 986 009	1 756 916	1 692 210	2 446 317	754 107	44,6
Toimintakate/Nettomeno	-7 819 873	-7 665 982	-6 759 000	-6 421 123	337 877	-19,8
ESH, Ensihoito, TTH, ymp.th= Ostopalvelut						
Toimintamenot	-12 777 366	-13 564 966	-13 316 000	-12 570 528	745 472	-5,6
Toimintatulot	60 701	129 110	60 000	140 344	80 344	133,9
Toimintakate/Nettomeno	-12 716 665	-13 435 856	-13 256 000	-12 430 184	825 816	-6,2
Oma toiminta ja ostopalvelut yhteensä						
Toimintamenot	-22 583 248	-22 987 864	-21 767 210	-21 437 968	329 242	-1,5
Toimintatulot	2 046 710	1 886 026	1 752 210	2 586 661	834 451	47,6
Toimintakate/Nettomeno	-20 536 538	-21 101 838	-20 015 000	-18 851 307	1 163 693	-5,8

VASTUUALUE: VAMMAISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen järjestäminen palvelutarpeen mukaisesti. Vammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohtissa.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupunkistrategian arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta, ja kuntastrategian strategista tavoitetta toimivat ja laadukkaat palvelut.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Palvelujen sopeuttaminen muuttuvaan toimintaympäristöön tarkoituksenmukaiseksi. Koronavirusepidemian haittavaikutusten minimoiminen ja riskiryhmässä olevien asiakkaiden erityissuojelu. Maakunnallisen sote-esivalmistelun painopisteiden toteuttaminen.

Toteutuma 31.12.

Suunnitellut tuottavuustoimenpiteet on toteutettu. Tuottavuustoimenpiteiden toteutumista on merkittävästi haitannut vaikeudet saada hoitohenkilöstöä työvuoroihin, ja työvoimavaje on vaarantanut henkilöstömitoituksia. Kalliin vuokratyövoiman käyttö on paisuttanut henkilöstökuluja. Myös odotettua suuremmat sairauspoissaolot ovat lisänneet henkilöstökuluja.

Riskiryhmissä olevien asiakkaiden suojaus on onnistunut suunnitellun mukaisesti. Koronaepidemian johdosta on syntynyt hoitovajeita erityisryhmien asiakkaille. Hoitovajeiden taustalla ovat muun muassa se, että asiakkaat eivät ole voineet täysipainoisesti osallistua päiväaikaiseen toimintaan, sosiaalisia suhteita tukevaan toimintaan ja liikunnallisiin aktiviteetteihin. Toimenpiteitä hoitovajeiden paikkaamiseksi on käynnistetty.

Siirtymisvaiheen tehtävät hyvinvointialueen palvelujen piiriin ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Tehostetaan, selkeytetään ja vähennetään ostopalveluja kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamisessa yhteistyössä ikäihmisten palvelujen vastuualueen kanssa.	Selvitetään kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamistavat (oma toiminta ja palveluseteli).	Tuottamisen tapa päätetty / ei päätetty.	Tuottamisen tapa selvitetty ja todettu, että ikäihmisten kotihoidolla ei ole resursseja ottaa uusia asiakasryhmiä ja että palveluseteli otetaan käyttöön henkilökohtaisen avun palveluissa hyvinvointialueen käynnistyessä 1.1.2023.
2.	Palvelujen joustaminen ja asiakkaiden hoito oikeassa paikassa oikeaan aikaan.	Yksilölliset tarpeet palveluja suunniteltaessa ja toteuttaessa Hoidon ja huolenpidon porrastus asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.	Palvelutarpeen arviointien määrä.	KVL-päätökset 87. VPL-päätökset 144.
3.	Tehostetaan apuvälineiden huoltamisen toimintaa.	Laaditaan sopimus ja toiminnan arviointisuunnitelma.	Sopimus ja arviointisuunnitelma tehty / ei tehty.	Sopimus tehty.

4. Henkilöstösuunnitelma

Hoitohenkilöstön määrä lisääntyy 6,5 henkilötyövuoden verran johtuen uusien asiakkaiden tulosta asumispalveluihin ja Attendo Vesapolun toiminnan päättymisestä ja asiakkaiden siirtymisestä kaupungin oman toiminnan palveluihin.

Jokirannan ryhmäkotiin on muuttanut kuusi uutta asukasta. Tästä johtuen ryhmäkoti on muutettu ympärivuorokautisen hoidon yksiköksi ja ryhmäkodin hoitohenkilöstön mitoitus on muutettu vastaamaan asiakkaiden palvelujen tarvetta. Ryhmäkodin hoitohenkilön mitoitus muuttui 0,65:stä tasolle 0,8. Hoitohenkilöstön mitoitus on valtakunnallisen suosituksen mukainen.

Vastuualueen sisällä tehdään asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti henkilöstön työnkuvien tarkennuksia ja/tai muutoksia.

Toteutuma 31.12.

Henkilöstösuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kalliin vuokratyövoiman käyttö ja odotettua suuremmat sairauspoissaolot ovat lisänneet henkilöstökuluja. Vastuualueen erityisosaamisen saamisessa (lääkäri, psykiatri, psykologi ym.) on ollut vaikeuksia.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet v. 2021

Selvitetään kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamistavat omana toimintana: tavoitteena on vähentää ostopalveluja.

Avoterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen saumattoman yhteistyön kehittäminen: erityisesti erityisosaamisen (lääkäri, psykiatri, psykologi, fysioterapia) turvaaminen, asiakassuunnitelmien tarkoituksenmukainen laatiminen ja päällekkäisten toimintojen karsiminen.

Asumispalvelupäätökset tehdään mahdollisuuksien mukaan määräaikaikaisiksi ja vammaisten asiakkaiden asumisen vahvistaminen kotihoidon turvin.

Toteutuma 31.12.

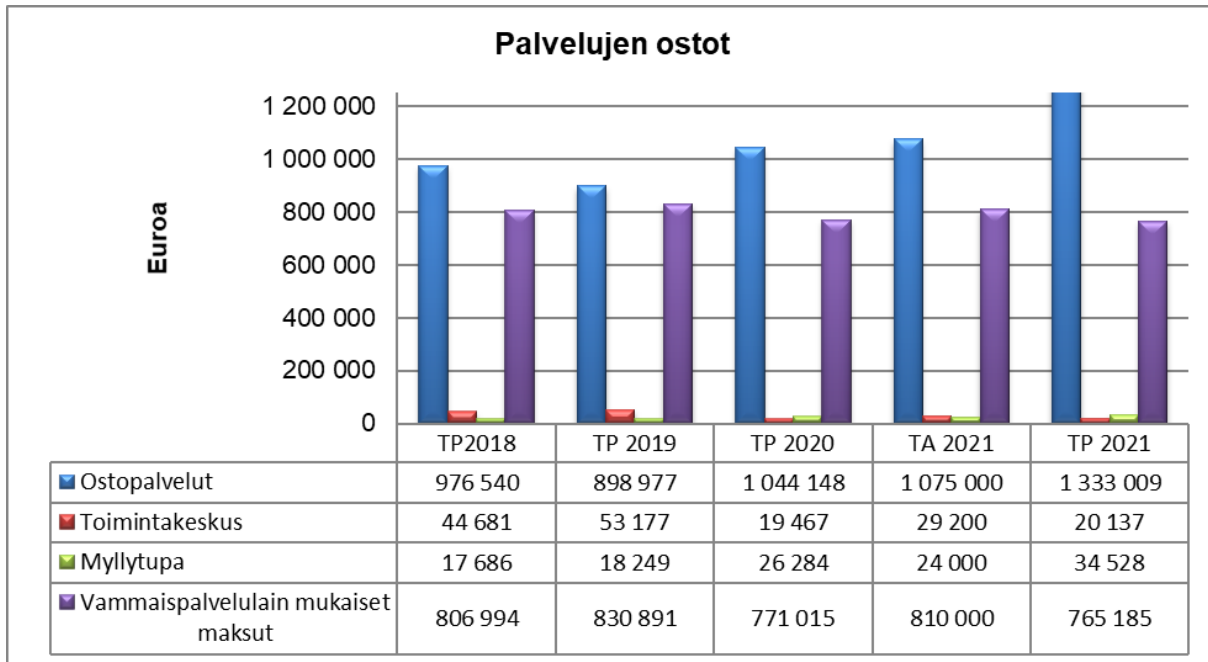
Ikäihmisten kotihoidolla ei ole resursseja ottaa uusia asiakasryhmiä palvelujensa piiriin. Palveluseteli otetaan käyttöön henkilökohtaisen avun palveluissa hyvinvointialueen käynnistyessä 1.1.2023.

Avoterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen saumattoman yhteistyön selvittelyjä on tehty ilman merkittävää edistystä. Syynä on lähinnä henkilöstövaje.

Asumispalvelupäätöksiin kirjataan, milloin viimeistään päätös tulee tarkistaa tai ne tehdään määräaikaikaisiksi. Kotona asumisen tukimuotoja on lisätty talousarvion mahdollistaman raamin puitteissa.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Toimintamenot	-4 387 949	-4 399 223	-4 533 800	-4 827 894	-294 094	6,5
Toimintatulot	361 420	367 173	363 800	498 882	135 082	37,4
Toimintakate	-4 026 529	-4 032 050	-4 170 000	-4 329 012	-159 012	3,8

7. Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	32	32	40	38
Henkilöstömenot €	-1 641 571	-1 773 781	-2 054 810	-2 077 374
Muutos %	-8,9	8,1	15,8	1,1
Palvelujen ostot €	-2 223 751	-2 104 100	-1 968 750	-2 173 898
Muutos %	1,7	-5,4	-6,4	10,4
Toimintakate €/asukas	-553	-560	-551	-609

VASTUUALUE: IKÄIHMISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut.

lääkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Osallistutaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus hankkeeseen sekä sote-rakenneuudistushankkeeseen soveltuvin osin. Kehitetään geriatrisen potilaan palveluketjua osana hoitoketjun kehittämisprojektia. Palvelurakenteen muutosta jatketaan edelleen vähentämällä laitoshoidon ja ympärivuorokautisen hoidon tarvetta panostamalla ennaltaehkäisevään, toimintakykyä ylläpitävään ja kuntouttavaan palveluun sekä turvaamalla kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa (palveluasumien) asuminen. 15-paikkaisen arviointi- ja kuntoutusyksikön perustaminen samanaikaisesti, kun vuodeosaston sairaansijoja vähennetään pelkästään akuuttihoitoa vaativille potilaille.

Toteutuma 31.12.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen hanketyöhön ja niihin liittyviin verkostotapaamisiin on osallistuttu ja tietopyyntöihin vastattu. Ikäihmisten palvelujen osalta hankkeessa ei toistaiseksi ole toteutettu sellaisia kehittämistoimenpiteitä, mitä Kemijärvellä ikäihmisten palveluissa ei olisi jo tehty. RAI-koulutukset toteutuivat hankkeen kautta.

Toistaiseksi henkilöstöpula ja koronapandemiasta aiheutunut lisätyö on hidastanut kehittämissuunnitelman edistämistä suunnitelman mukaan. Kaikkia vuodelle 2021 suunniteltuja tavoitteita ei ole saavutettu.

Arviointi- ja kuntoutusyksikön perustamisesta luovuttiin ja päädyttiin hoitoketjun kehittämisprojektissa kehittämään sairaanhoidollisten palvelujen lisäämistä kotiin. Kotisairaalan toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi kotisairaanhoidon sairaanhoitajat ovat perehtyneet kotisairaalan toimintaan ja osallistuvat osaltaan yksikön työskentelyyn. Vuodeosastolla toteutettava pitkäaikainen laitoshoido saatiin purettua suunnitelman mukaisesti syksyllä. Vuodeosaston sairaansijamäärä supistettiin 15:een 1.10.2021 alkaen. Alkuun hoitopäiväkuormitus pysyi optimaalisena, mutta joulukuussa vuodeosaston kuormitus on kasvanut ja osastolle on kerääntynyt sosiaalisin syin olevia asiakkaita. Osasyynä on, etteivät asumisyksiköt ole voineet ottaa uusia asukkaita hoitajapulan vuoksi. Vapaita paikkoja ollut täyttämättä erimittaisia jaksoja vaihdellen 4-9.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12
1. Osana hoitoketjun kehittämisprojektia geriatrisen potilaan palveluketjun kehittäminen	Geriatrin ostopalvelusopimuksen laajentaminen koskemaan myös geriatrisen potilaan palveluketjun kehittämistä Geriatrista ja gerontologista koulutusta henkilöstölle	Ostopalvelusopimus tehty Geriatrisen potilaan palvelukuvaus laadittu Koulutuspäivien lkm	Jatketaan entisellä sopimuksella. Sopimuksen laajentaminen kehittämistyön tueksi ei toteutunut. Muistiaasiakkaan hoitopolku laadittu. Koulutukset eivät toteutuneet.

2.	Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen.	15-paikkaisen arviointi- ja kuntoutusyksikön perustaminen. 7 tehostetun palveluasumisen paikan muuttaminen palveluasumisen paikoiksi	Hoitopäivät ja kuormitus Asiakkaiden määrä tehostetussa palveluasumisessa, palveluasumisessa ja laitoshoidossa suhteessa palvelurakennesuosituksiin (indikaattorina 75-vuotta täyttäneet)	Arviointi- ja kuntoutusyksikön perustamisen sijaan kehitetty kotiin tarjottavia palveluita, kotisairaaloimintaa ja kotikuntoutusta. 75-vuotiaista: -tehpä 8,6%
3.	Valmistautuminen sote-uudistukseen	Osallistutaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeeseen ja sote-rakenneuudistushankkeeseen	Hanketyön kautta toteutuneet toimenpiteet	Yhteisiin sotevalmistelupalavereihin osallistuttu, tietopyyntöihin vastattu. RAI-koulutuksiin osallistuttu.

4. Henkilöstösuunnitelma

Avoimet kodinhoitajien toimet muutetaan lähihoitajien toimiksi. Kotihoidossa on paljon osa-aikaisia työntekijöitä. Tavoitteena on varmistaa riittävät resurssit kotihoidossa, jotta kotona hoidettavien määrää voidaan kasvattaa. Avuksi hankintaan kotihoidon optimoinnin työkalu, jonka avulla voidaan varmistaa se, että asiakas saa palvelusuunnitelmaan suunnitellun palvelun ja työntekijän työlista on optimaalinen työmäärään ja työaikaan nähden.

Fysioterapeuttiresurssien vahvistaminen ikäihmisten palveluissa ikääntyneiden toimintakyvyn ja kuntoutuksen tukemiseksi.

Toteutuma 31.12.

Hoitohenkilökuntapula ollut hankala erityisesti kotihoidon lähihoitajien saatavuuden osalta. Lähihoitajien saatavuuden tehostamiseksi otettu käyttöön 1.10.2021 määräaikainen rekrytointilisiä kotihoidon lähihoitajan tehtäviin, 250 € / kk. Kotihoidon vakituisiin toimia ei ole kaikilta osin saatu täytettyä edelleenkaan. Sijaisia vaikeuksia saada. Turvauduttu osittain vuokratyöntekijöihin. Työntekijät väsyneet, kun joutuvat jatkuvasti joustamaan ja venymään. Niukkoja resursseja syö käynnissä olevat koronarokotukset kotihoidossa.

Oppisopimuskoulutusta tarjotaan, 3 lähihoitaja opiskelijaa aloittanut vuoden 2021 puolella. Henkilöstöpulan vuoksi ei ole pystytty suunniteltuja koulutuksia toteuttamaan eikä uusia teknologiapalveluja ottamaan käyttöön suunnitelman mukaan, koska ne vaativat henkilöstöltä ylimääräistä työtä mm. tietojen kartoittamiseksi ja palveluun perehtymiseksi.

0,5 htv fysioterapeuttiresurssia lisätty ikäihmisten palveluihin vuoden alusta ja fysioterapeutit tehneet kotihoidon asiakkaiden toimintakykykartoituksia. Fysioterapeutteja on jouduttu käyttämään ajoittain myös koronavastaanotolla. Sosiaaliohjaajan viran perustaminen hyväksyttiin loppuvuodesta ja työntekijän aloitus toteutui vuoden 2022 alussa.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet v. 2021

Tehostetaan RAI-järjestelmän käyttöä palvelutarpeen arvioinnissa, jotta asiakkaat ohjautuvat entistä paremmin tarpeenmukaisen palvelun piiriin oikea-aikaisesti.

Jatketaan ikäihmisten palvelurakenteen keventämistä vähentämällä ympärivuorokautista tehostettua palveluasumista ja korvaamista palveluasumisella. Hyödynnetään arviointijaksoja ennen asumispalvelupäätöstä.

Tuetaan kotona asumista mahdollisimman pitkään avo- ja kuntoutuspalveluiden sekä uusien teknologisten ja digitaalisten palveluiden turvin.

Toteutuma 31.12

RAI-valmennukset toteutettiin sekä kotihoidon että yksityisten asumispalveluiden työntekijöille loppuvuodesta.

Ikäihmisten palvelurakenteen muutostyö on edennyt siten, että vuodeosaston paikkalukua laskettiin 1.10.2021 alkaen 15:een paikkaan. Syksyllä tilanne näytti erinomaiselta, kun tehostettuun palveluasumiseen oli jopa vapaita paikkoja eikä odottajia ollut lainkaan. Samanaikaisesti myös vuodeosastolla oli välillä potilaita jopa alle 15. Vuodeosaston laitoshoido saatiin purettua syksyn aikana siten, että laitoshoitopaikalle jäi vain yksi potilas. Joulun aikana tilanne kuitenkin paheni. Odottajia kasaantui sekä vuodeosastolle että Luhtavillaan johtuen pitkälti siitä, että tehostetun palveluasumisen yksityiset palveluntuottajat joutuivat ajoittain rajoittamaan uusien asukkaiden ottamista yksiköihin, koska hoitajamitoitus ei toteutunut lain vaatimalla tavalla.

Setlementti Tunturilan 12-paikkaisen ostopalveluyksikkö Luhtavillan toiminta keskeytettiin kesäkuussa kuukaudeksi sijaispulan vuoksi ja jaksohoitoasiakkaat jouduttiin hoitamaan vuodeosastolla (yht. 155 hoitopäivää). Joulukuussa kyseinen yksikkö supisti toimintaa 1 ½ viikkoa siten, että asiakkaita oli yksikössä puolet vähemmän normaalista.

Tehostetun palveluasumisen hoitopäiviä oli vuonna 2021 340 päivää vähemmän kuin vuonna 2020.

Kotihoidon asiakkaiden palvelutarpeen arviointia on tehostettu. Uusille kotihoidon asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi hyödyntäen RAI-CA-mittaria ja asiakkaille toteutetaan kotihoidon arviointijaksot ennen palveluun hyväksymistä. Kotikuntoutusta on tehostettu. Kotona hoidetaan entistä huonokuntoisempia pidempään.

Sairaanhoidollisten palveluiden tarjoamisen laajentamista kotiin hankaloittaa vallitseva hoitajapula. Kotisairaalan toiminnan varmistamiseksi yhdistettiin kotisairaalan sairaanhoitajien ja kotisairaanhoidajien yhteistyötä ja -käyttöä.

Uusia teknologiapalveluista otettiin käyttöön sähköinen ovenavaus kotiin tarjottaviin palveluihin. Lisäksi videoetäkäynnit kasvoivat 61 % (1 008 kpl), mikä vähensi hoitajien fyysisiä kotikäyntejä ja toi näin kustannussäästöjä.

Touko- kesäkuussa käynnistettiin 1.7.2021 alkaen voimaan astuneen asiakasmaksulain edellyttämät muutosten valmistelu. Lakimuutoksen vaikutukset näkyvät kustannusten nousuna ikäihmisten palveluissa, kun asumispalveluiden palvelusetelien arvojen määrittämisen perusteena ovat asiakkaan nettotulot bruttotulojen sijaan. Muutoksen myötä asiakkaan kustannukset hoivasta laskevat.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-9 687 068	-10 470 343	-10 851 380	-10 812 263	39 117	-0,4
Toimintatulot	1 072 893	2 304 999	2 248 380	2 219 902	-28 478	-1,3
Toimintakate	-8 614 175	-8 165 344	-8 603 000	-8 592 361	10 639	-0,1

7. Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	LTA 2021	TP 2021
Vakin.virat ja toimet 31.12.	54	57	55	51
Henkilöstömenot €	-2 843 921	-2 774 402	-3 185 460	-3 054 960
Muutos %	-13,4	-2,4	14,8	-4,0
Palvelujen ostot €	-3 158 211	-4 080 036	-6 447 770	-6 490 391
Muutos %	2,2	29,2	58,0	0,7
Palveluseteli	-2 599 469	-2 392 725	-2 415 000	-3 579 366
Muutos %	33,6	-7,9	0,9	48,2
Toimintakate €/asukas	-1 183	-1 134	-1 194	-1 209

Palvelusetelikulut siirtyvät v. 2021 alusta avustuksista palvelujen ostoihin (talousraportoinnin muutos)

